PRZEGLĄD PRASY ZAGRANICZNEJ.

/Biuletyn codzienny./

Nr.170. Warszawa, dnia 4 sierpnia 1927 r.

1. SPRAWY POLSKIE.

POLSKA, ROSJA - PAŃSTWA BAŁTYCKIE.

IZWIESTJA 2.VIII. w art.pod tyt."Niebezpieczne rady Awgura" donoszą o tem,że w "Kurjerze Porannym" z dn.1.VIII.r.b.został umieszczony artykuł p.Awgura, w którym autor podkreśla,że Polska jest wielkiem mocarstwem a przeto powinna dbać nie tylko o swoich, lecz również o interesach wszystkich wielkich mocarstw "Izwiestja" dodają,że "Kurjer Poranny" z dn.2.VIII we wstępnym artykule,nawiązując do artykułu Awgura pisze, że Polska powinna zachować pewną ostrożność,gdyż przeszłość wskazuje, że często za jej troski o interesach innych mocarstw płacono wkońcu czarną niewdzięcznością.-

Izwiestja 2.VIII. w art."Awgur, niemieccy nacjonaliści i "Foreign Office" omawia artykuły Awgura,które on umieszczał poza prasą Polską /Korjer Poranny/ w prasie bałtyckiej a w szczególności w prasie estońskiej /"Postimes"/ Zdaniem sowieckiego autora artykuły Awgura dla kół kierowniczych Estonji były niejako dopełniającą dyrektywą w jej praktycznej polityce. Omawiając artykuł Awgura zam. w "Postimes" pod tyt."Polityka zagraniczna,dusząca się w masce gazowej", w którym Awgur omawia stos ki wzajemnie pomiędzyLondynem, Berlinem i Moskwą,"Izwiestja" piszą m.in.,że Awgur, dbając o tradycje polityki angielskiej,chciałby kupić przyjaźń Berlina za jaknajmniejszą cenę: Anglicy jednakże dla "pielgrzymów niemieckich" do Londyna nie mogą znaleźć już żadnej kompensaty, równoznacznej z uregulowaniem kwestji nadreńskiej i korytarza polskiego,w których to sprawachAnglja straciła zupełnie swe wpływy. To też rozczarowanie niemców Londynem jest całkowite.

EKONOMICZESKAJA ŻYZN 2.VIII. podaje doniesienie ryżskiego korespondenta "TASS" o tem,że litewska gazeta "Rytas" zamieściła doniesienie gazety "Germanja",iż wyjazd estońskiego ministra spraw zagranicznych p.Akela do Rygi jest związany ze sprawą zawarcia sojusza pomiędzy Litwą,Łotwą i Estonją.-

EKONOMICZESKAJA ŻYZN 2.VIII pod nagł."Walka z powodu sowiecko-łotewskiego traktatu handlowego" podaje doniesienie ryżskiego korespondenta,"TASS" który omawia sprzeciw kół prawicowych łotewskich w sprawie ratyfikacji układu. Koła lewicowe popierające rząd lewicowy łotewski domagają się jaknajprędszej satysfakcji traktatu. Minister Celens w rozmowie z korespondentami zaznaczył, że ratyfikacja traktatu przez sejm łotewski jest zapewniona.

STOSUNKI POLSKO-LITEWSKIE.

THE TIMES 1.VIII Podaje depesze kor.warszawskiego o wizycie prof. Herbaczewskiego.-Streszczając w krótkości oświadczenie prof.Herbaczewskiego iż wizyta jego nie posiada żadnego urzędowego czy półurzędowego charakteru autor w zakończeniu pisze, iż fakt,że pobyt profesora w Wilnie zbiegł się z pobytem tam Marsz.Piłsudskiego wydaje się wskazywać,że wizyta jego nosiła charakter nie tylko turystyczny.

VOSSISCHE Ztg. 3.VIII. donosi z Warszawy w związku z podróżą marsz. Piłsudskiego do Wilna, że podczas gdy dawniej przy tego rodzaju okazjach powstawały pogłoski o przygotowaniach wojennych,przeciwko Litwie, obecnie zaczyna się mówić o możliwości ostatecznego porozumienia pomiędzy Polską a Litwą. Przyczynia się do tego zapewne pobyt w Warszawie prof.Herbaczewskiego, który prowadzi akcję propagandową na rzecz porozumienia polsko-litewskiego,prof.Herbaczewski oświadczył w prasie polskiej,że jest do tego upoważniony przez litewskiego premjera i prezydenta Litwy. Niepewność i mglistość wywodów prof.Herbaczewskiego nasuwają jednak pewne wątpliwości co do znaczenia jego wystąpień. Prof.Herbaczewski uzasadnia konieczność porozumienia polsko-litewskiego wprost fantastycznemi wywodami o zamierzeniach niemieckiej polityki rozszerzenia swoich wpływów w państwach bałtyckich. Tak samo jak dawniejsze pogłoski w związku z wyjazdami marszałka Piłsudskiego do Wilna i przygotowaniach wojennych nie sprawdzały się obecne wiadomości o porozumieniu polsko-litewskiem również nieprędko się urzeczywistnią, jakkolwiek polska prasa urzędowa poświęca im wiele miejsca.

KÖNIGSBERGER HART.Ztg. 2.VIII. donosi z Kowna,że Lietuva zajmuje się akcją prof.Herbaczewskiego w Polsce i pisze, że nie był on wcale upoważniony do występowania w imieniu rządu i kół politycznych Litwy. Polacy sami wiedzieli doskonale, że Herbaczewskiego nikt nie upoważniał do występowania z podobną niedorzecznością, jak propozycja zrzeczenia się Litwy pretensji do Wilna.

2. Z A G A D N I E N I A O G O L N E.

WŁOSKA POLITYKA ZAGRANICZNA I WEWNĘTRZNA.

LA TRIBUNA 2.VIII. drukuje oświadczenie Mussoliniego o polityce zagranicznej. Załatwienie sporu Albańsko-Jugosławiańskiego, do czego przyczyniły się i Włochy swą polityką łagodzącą i pokojową wykazało że tam- gdzie cztery wielkie mocarstwa mają wspólne zapatrywania na jakąś sprawę nie może mieć miejsca zakłócenia pokoju Europy.
W sprawie wypadków Wiedeńskich zaznaczył, że rząd włoski nigdy nie zamierzał interwenjować; wojska nie były skoncentrowane na granicy. Co do losów Austrji, ani projekt konfederacji naddunajskiej,ani Anschlussu nie są zgodne z istniejącemi traktatami pokojowemi, a jasne jest, że związek Austrji z Niemcami zmieniłby głęboko mapę Europy w stosunku do tej jaka była wykreślona przez Traktat Wersalski i St.Germain. Na konferencję morską Włochy wysłały dwóch specjalistów. Wizyta króla Fuada w Rzymie ma na celu wzmocnienie stosunków Włoch i Egiptu.

GAZETTE DE LOSANNE 1.VIII. drukuje artykuł M.Mureta o Włoszech, w którym autor zarzuca większości dzienników europejskich, że przez nienawiść dla faszyzmu przedstawiają sprawy włoskie w fałszywym świetle.- Finanse Włoch nie są najświetniejsze, ale nawet finanse Anglji nie są tak wspaniałe. Taktyka finansowa Mussoliniego jest w harmonji z jego polityką, ambitną bez wątpienia, ale śmiałą i nowatorską. Jest to przedewszystkiem polityka prestige'u. Faszyzm ocalił istnienie kapitalizmu, ale dziś wymaga od tego katalizmu ofiar Pierwszy wyrok wydany przez trybunał pracy był tryumfem proletarjatu. Mussolini na zanoszone skargi odpowiedział, że bardziej dba o sprawiedliwość społeczną niż o interesy pieniężne.Postępowanie takie to dowód wielkiej odwagi.

THE DAILY HERALD 1.VIII. kor.dypl.omawiając rozmowy Mussoliniego z Michalopoulosem w Rzymie,pisze, że doprowadziły one do ustanowienia Włosko-Greckiej Ententy. Czynione są również wysiłki wciągnięcia Bułgarji do tych państw. W wyniku tego Jugosławja byłaby prawie otoczona przez włoski system przymierzy, a mianowicie: Włochy - Węgry-Bułgarja- Grecja. Autor zapytuje jaką rolę odegrał Churchill w tych rokowaniach.

SYTUACJA POLITYCZNA W RUMUNIJI

DAILY HERALD 1.VIII nawiązując do oświadczenia ks.Karola dziennik pisze, że prasa paryska wyraża pewne zaniepokojenie z powodu stanowiska księcia. Jednakże pomiędzy dziennikami radykalnemi jest pewna tendencja popierania Karola, w nadziei, iż będzie on prowadził liberalną politykę.

DALY TELEGRAPH 1.VIII. kor.z Paryża omawiając oświadczenie ks.Karola które okazało się w prasie francuskiej, pisze, że ma ono wszelkie pozory propozycji dla narodu rumuńskiego, gdy zaprosił księcia do powrotu do Bukaresztu. Oświadczenie, iż uważa on siebie za "uprawnionego do osobistej interwencji"interpretowany jest jako oznaczające iż pomimo sego wyrzeczenia się tronu ks.Karol uważa się za kandydata do tronu. W chwili obecnej jednak bardzo ścisła cenzura w Rumunji czyni propagandę na jego korzyść bardzo trudną.

GERMANJA 1.VIII. nawiązując do ogłoszonej w Matin odezwy ks.Karola pisze, że oświadczenie to ma czysto platoniczny charakter, przynajmniej do czasu pozostawania ministra Bratianu przy władzy. Wystąpienie ks.Karola jest do pewnego stopnie obliczone na nieporozumienia jakie występując w Rumunji z okazji każdych wyborów. Czynnikiem regulującym był dotychczas król, wątpliwem natomiast jest,że rada regencyjna posiadać będzie taki autorytet. Jest to tymbardziej wątpliwe, że z okazji wyborów czy zmian personalnych wysuwana będzie kwestja następstwa tronu, którą można będzie wyzyskać na rzecz ks.Karola. Niezdecydowane stanowisko polityczne królowej Marji może również wpłynąć na wytworzenie się pewnych komplikacyj, Z niemieckiego punktu widzenia należy jedynie życzyć, aby Rumunja uniknęła wielkich wstrząśnień wewnętrznych.

PROBLEM REWIZJI TRAKTATU W TRIANO I ST.GERMAIN.

W związku z akcją lorda Rothemera prasa słowacka wypowiada się zdecydowanie przeciwko rewizji powyższych traktatów.

SLOVENSKA POLITYKA 28.VII. polinizuje z akcją lorda Rothermera pod-

kreślając stan prawny w jakim żyją Słowacy na Węgrzech oraz stwierdzając, że madziarskie partje na Słowaczyźnie prowadzą otwartą irrydentę, przeciwko państwu.

SLOVENSKY DENNIK 30.VII. donosi o utworzeniu na Węgrzech ligi dla rewizji traktatów i stwierdza, że lord Rothermer znajduje się w rękach politycznych szarlatanów. Polemizuje z głosem senatora węgierskiego w parlamencie praskim Franciskiego, który twierdzi, że Anglja w swojej walce przeciwko Rosji potrzebuje madjarów, gdyż Słowiaństwo jest elementem niepewnym i podatnym na wpływy rosyjskie. Przeciwnie dowodzi autor komunizm przynieśli do Srodkowej Europy właśnie Madziarzy i właśnie republika czechosłowacka stworzyła dlań zaporę.

MAGYAR NAPLO 24.VII. w art. pod tytułem "Beneszowa gwiazda gaśnie" wskazuje na to, że Benesz bagatelizuje akcję Rothermera podczas gdy w obu izbach parlamentu angielskiego stworzyły się komisje dla badania stosunków między Węgrami i ich sąsiadami.

3. N O T A T K I   I   I N F O R M A C J E.

VREME I PRAWDA 27.VII. zamieszczają wrażenia profesora dr.Teodora Taranowskiego z odczytu wygłoszonego przez niego w Belgradzie, wyniesione podczas pobytu profesora w Polsce. Profesor Taranowski stwierdza że współczesna Polska stoi pod znakiem sanacji. Na każdym kroku zauważyć można doniosły wpływ jaki na całe życie państwowe w Polsce wywiera wybitna osobistość marsz.Piłsudskiego około którego grupują się ludzi ze wszystkich sfer polskiego społeczeństwa. Mówca stwierdza, że państwo Polskie z dniem każźdym wzmacnia się i stabilizuje. Armja jest silna bitna i panuje w niej patrjotyzm. Mówca chwali kulturalne poczynania rządu polskiego stwierdzając, że uniwersytety polskie stoją na wysokości sego zadania.

DAILY MAIL 1.VIII. Na przyjęciu wydanym dla amerykańskich dziennikarzy, zwiedzających Anglję, Cecil Harmswoth /brat lorda Rothermera właściciela Daily Mail wygłosił mowę w której podkreślił, że nie istnieją przyczyny, któreby mogły doprowadzić do konfliktu narody Angielskie i Amerykańskie.

THE MANCHESTER GUARDIAN 30.VII. Pisze, że wyjazd z Teheranu dr.Millspaugh - finansowego dyktatora w Persji w przeciągu ostatnich 5-iu lat jest ewenementem, który będzie miał poważne konsekwencje. Rząd Perski przed 3-ma miesiącami postanowił nadal korzystać z usług komisji amerykańskiej, ograniczając jednak jej prawa. Doktór Millspaugh nie zgadza się jednak pracować nie posiadając całkowitego autorytetu i dla tego amerykańska komisja finansowa przestaje istnieć.

IZWIESTJA 2.VIII. zamieszczają odezwę 4-go ogólno chińskiego zjazdu związków zawodowych wystosowaną do Trad-Unionów i klasy pracującej Anglji. Odezwa omawia, rzekomo karygodne zachowywanie się wojsk angielskich w Chinach i żąda niezwłocznego ich wydalenia z terytorjum chińskiego, Zjazd wyraża nadzieję, że angielscy robotnicy pomogą robotnikom chińskim do ujarzmienia burżuazji angielskiej. Tenże dziennik zamieszcza odezwę komitetu wykonawczego M.O.P.R. do robotników sowieckich nawołującą ich do protestów przeciwko wtrącaniu się kapitalistów do walki wewnętrznej w Chinach i do zbierania zapomóg na rzecz proletarjatu chińskiego.

SLOVENSKA POLITYKA 26.VII. Podkreśla, że idea zbliżenia słowiańskiego robi wielkie postępy i podkreśla specjalne zasługi w tym kierunku położone przez konsula polskiego w Bratislawie.